

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 23Tos/10/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3120011077
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ondrej Samaš
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3120011077.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ondreja Samaša a sudcov JUDr. Beáty Javorkovej a JUDr. Mariána Dunčka na neverejnom zasadnutí konanom dňa 26. januára 2021 prejednal sťažnosť prokurátora Okresnej prokuratúry Trenčín v trestnej veci odsúdeného

L. P.,

nar. XX.XX.XXXX v A., trvale bytom U. C. XX, t. č. vo výkone trestu v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom,

ktorú podal proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín sp. zn. 1Pp/191/2020 zo dňa 19.11.2020 a takto jednomyselne

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sa sťažnosť prokurátora zamietá, pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 3T/147/2016 zo dňa 27.09.2016 bol L. P. odsúdený pre zločin znásilnenia podľa § 199 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák. k súhrnnému trestu odňatia slobody vo výmere 7 rokov za súčasného zrušenia výroku o treste z rozsudku Okresného súdu Trenčín sp. zn. 6T/161/2015 zo dňa 17.02.2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 23To/35/2016 zo dňa 17.05.2016, ako aj všetkých ďalších rozhodnutí na tento výrok obsahovo nadväzujúcich, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Na výkon takto uloženého súhrnného trestu bol odsúdený zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Uznesením súdu prvého stupňa bol odsúdený L. P. podľa § 415 ods. 1 Tr. por. a § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. podmienčne prepustený z výkonu vyššie uvedeného trestu odňatia slobody. Podľa § 68 ods. 1 Tr. zák. mu bola určená skúšobná doba v trvaní 36 mesiacov. Súčasne mu bol nariadený aj probačný dohľad v trvaní 36 mesiacov. Podľa § 51 ods. 3 písm. b), f) Tr. zák. mu boli ustanovené obmedzenia spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok v skúšobnej dobe a v zákaze kontaktu s poškodenými B. S. a P. S. v skúšobnej dobe vrátane kontaktovania prostredníctvom elektronickej komunikačnej služby alebo inými obdobnými prostriedkami. Podľa § 51 ods. 4 písm. a), k) Tr. zák. mu boli ustanovené povinnosti spočívajúce v príkaze nepriblížiť sa v skúšobnej dobe k poškodeným B. S. a P. S. na vzdialenosť menšiu ako päť metrov a nezdržiavať sa v blízkosti ich obydľia a v príkaze v skúšobnej dobe sa zamestnať alebo sa preukázateľne o zamestnanie uchádzať.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote prokurátor sťažnosť, ktorú zahlásil do zápisnice o verejnom zasadnutí ihneď po vyhlásení uznesenia. Následne sťažnosť písomne odôvodnil tak, že dôvodom sťažnosti je absencia materiálnej podmienky pre podmienčne prepustenie v požiadavke vedenia riadneho života v budúcnosti. Uviedol, že odsúdený bol v minulosti riešený pre závažné

trestné činy a nevedol riadny život. Poukázal na hodnotenie ústavu, z ktorého vyplýva, že odsúdený len čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie, ktoré ústav navrhol s dohľadom, keď jeho resocializačná prognóza je hodnotená ako menej priaznivá na základe stredného rizika sociálneho zlyhania. Navrhol, aby krajský súd napadnuté uznesenie zrušil a návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody ako nedôvodný zamietol.

Krajský súd v Trenčíne, ako súd nadriadený súdu prvého stupňa, primárne zistiac, že podaná sťažnosť je prípustná, bola podaná oprávnenou osobou a v zákonom stanovenej lehote na neverejnom zasadnutí podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie, ktoré týmto výrokom predchádzalo, a dospel k záveru, že sťažnosť prokurátora nie je dôvodná.

Súd prvého stupňa správne procesne postupoval, keď o návrhu odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody rozhodoval na verejnom zasadnutí. Odsúdený tu mal možnosť vyjadriť sa k priebehu svojho výkonu trestu odňatia slobody, ako aj k dôvodom, pre ktoré navrhoval svoje podmiennečné prepustenie.

K splneniu zákonných podmienok pre podmiennečné prepustenie podľa § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. krajský súd uvádza, že splnenie formálnej podmienky z pohľadu dĺžky doteraz vykonaného trestu odňatia slobody bolo preukázané (odsúdený už vykonal viac ako 2/3 z uloženého trestu odňatia slobody).

V zhode s názorom súdu prvého stupňa aj krajský súd vyhodnotil správanie sa odsúdeného počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody a plnenie jeho povinností ako prejav polepšenia sa, čím bola splnená aj prvá materiálna podmienka. Odsúdeného ústav na výkon trestu vyhodnotil ako „vzorného“ odsúdeného - z jeho hodnotenia prakticky nevyplýva žiadne negatívne zistenie k osobe odsúdeného.

Krajský súd k splneniu druhej materiálnej podmienky v podobe pozitívnej prognózy vedenia riadneho života uvádza, že toto je predmetom dokazovania na verejnom zasadnutí a v súlade s ustanovením § 2 ods. 12 Tr. por. súd hodnotí dôkazy podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu, a to jednotlivo i v ich súhrne.

Napriek tomu, že hodnotenie správania sa odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody (ďalej len „hodnotenie ústavu“), súčasťou (podkladom) ktorého je aj hodnotenie rizika sociálneho zlyhania - resocializačná prognóza (ďalej len „dotazník“), sú dôkazy pre posúdenie zákonných podmienok podľa § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. síce veľmi dôležité, čo ale neznamená, že súd pri svojom rozhodovaní najmä z pohľadu tam uvedených záverov, návrhov a prognóz nemôže urobiť iné rozhodnutie. Hodnotenie ústavu i dotazník majú totiž len odporúčací charakter a nie sú pre súd záväzné z toho pohľadu, že by išlo o dôkaz vyššej právnej sily. V opačnom prípade by o podmiennečnom prepustení ani nemusel rozhodovať súd, ale rozhodoval by ústav na výkon trestu.

Krajský súd sa pritom stotožnil aj so závermi súdu prvého stupňa pokiaľ ide o splnenie druhej materiálnej podmienky v podobe možného očakávania, že odsúdený po prepustení na slobodu povedie riadny život.

I keď ústav na výkon trestu vyhodnotil resocializačnú prognózu odsúdeného ako menej priaznivú v dôsledku stredného rizika sociálneho zlyhania, keď odsúdenému bolo v dotazníku udelených celkom 11 negatívnych bodov, súd prvého stupňa jasne a zrozumiteľne vysvetlil, na ktoré udelené body neprihliadol. Krajský súd považuje za správne, ak súd prvého stupňa neprihliadol v bode 7. dotazníku na jeho odsúdenia, pretože udelenie 2 negatívnych bodov za „3 a viac odsúdení“ nie je správne. Ohľadne prvého odsúdenia sa na odsúdeného už hľadí, ako keby odsúdený nebol, pričom druhé odsúdenie bolo „skonsumované“ uložením súhrnného trestu, ktorý aktuálne vykonáva (tretie odsúdenie). Pritom súhrnný trest sa ukladá v prípadoch, v ktorých by sa inak malo viesť spoločné konanie o všetkých trestných činoch odsúdeného (teda išlo by o jedno odsúdenie). Možno uzavrieť, že odsúdený nemal dostať za všetky svoje odsúdenia žiaden negatívny bod. Napokon z dotazníka, ale ani z hodnotenia ústavu na výkon trestu nevyplýva, z akých dôvodov odsúdený dostal 1 negatívny bod aj za emocionálne problémy.

Krajský súd k dotazníku dodáva, že pri hraničných bodových súčtoch takejto resocializačnej prognózy (do 5 bodov nízke riziko, do 11 bodov stredné riziko, od 12 bodov vysoké riziko) je možné prihliadať aj na kvalitatívny význam posudzovania tejto prognózy z pohľadu obsahu posudzovanej okolnosti. Faktom

je tiež, že vek a pohlavie, za ktoré odsúdený „dostal“ ďalšie 2 negatívne body, nie sú takého charakteru, že by bolo nevyhnutne potrebné vždy tieto okolnosti hodnotiť významne v neprospech odsúdeného. V súhrne potom odsúdený mal mať „iba“ 6 negatívnych bodov, čo predstavuje dolnú hranicu stredného rizika sociálneho zlyhania.

Z pohľadu pozitívnej prognózy vedenia riadneho života na slobode po podmiennečnom prepustení krajský súd najmä poukazuje tiež na to, že odsúdený je vo výkone trestu odňatia slobody po prvýkrát a k spáchanej trestnej činnosti sa stavia kriticky, prejavil aj ľútosť nad jej spáchaním a je si vedomý svojej zodpovednosti v plnom rozsahu. Odsúdený počas výkonu trestu prejavil aktivitu vo všetkých sledovaných smeroch - vo vzťahu k plneniu svojich zákonných povinností, ako aj vo vzťahu k vonkajšiemu prostrediu (zúčastňoval sa kultúrno-osvetovej činnosti a všetkými dostupnými formami udržiaval kontakty s primárnou rodinou). Je preto možné a aj dôvodné dať mu šancu preukázať, že sa napravil pred vykonaním celého uloženého trestu odňatia slobody.

Napokon aj sám riaditeľ ústavu na výkon trestu navrhol rozhodnúť o návrhu odsúdeného tak, ako to urobil súd prvého stupňa. Z pohľadu dôvodov sťažnosti prokurátora potom krajský súd nevidí „rozumný dôvod“, pre ktorý by zhodu v názore ústavu na výkon trestu a súdu prvého stupňa na možnosť podmiennečného prepustenia odsúdeného s probačným dohľadom bolo potrebné odmietnuť.

Je síce pravdou, že neexistuje „istota“, že odsúdený bude viesť na slobode riadny život. Takúto istotu súdy rozhodujúce o podmiennečných prepusteniach prakticky nemajú a ani nemôžu nikdy mať. Súčasne ale nebolo možné prisvedčiť prokurátorovi v tom, že pre takýto záver nebolo možné mať ani rozumný dôvodný predpoklad. Z písomného odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa, vrátane vyššie uvedených dôvodov rozhodnutia krajského súdu, práve naopak takýto dôvodný predpoklad vyplýva.

Krajský súd považuje aj určenie skúšobnej doby v trvaní 36 mesiacov s nariadením probačného dohľadu nad jeho správaním a súčasným uložením dvoch obmedzení a dvoch povinností za primerané a zákonné i z pohľadu ochrany osôb poškodených trestnou činnosťou odsúdeného. Pritom dĺžka skúšobnej doby, probačný dohľad a plnenie uložených obmedzení a povinností sú spôsobilé dovŕšiť nápravu odsúdeného aj na slobode.

Z takto rozvedených dôvodov rozhodol krajský súd tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.